

ØKOLOGISK VINTERRAPS 2018 - VEJEN TIL 3 TON PR. HA

Den rigtige forfrugt, styr på ukrudtet og nok af enkelte næringsstoffer.

I 2018, HVOR ikke-vandede afgrøder blev alvorligt ramt af tørkestress, slap rapsen nådigt. Udbyttet lå kun få hkg lavere end i fjor. På figuren ses de meget svingende udbytter, som i 2018 har ligget fra 5,1 til 39,6 hkg pr. ha. Af figuren ses også en klar sammenhæng mellem forfrugtsværdi og udbytte.

Det erklærede mål er min. 3 ton pr. ha, når SEGES Økologi Innovation i samarbejde med lokale rådgivningscentre kortlægger de vigtigste udbyttebegrænsende faktorer vha. registreringer og indsamlet data fra mindst 100 økologiske vinterrapsmarker over 3 år. Det er ambitiøst, men bestemt ikke umuligt.

Hybridsorterne topper

I 2018 er alle deltagende marker tildelt husdyrgødning, men der ses ikke nogen umiddelbar sammenhæng mellem gødskning og udbytter. Linjesorterne har klarer sig dårligere end hybridsorterne. Hybridsorterne er primært anvendt på Sjælland.

Skadedyrsangreb uproblematisk i år

Registreringer viser en tendens til sammenhæng mellem ukrudtsdækning i foråret og udbytte, men resultaterne har ikke været så tydelige som i 2017. Det skyldes måske den tørre sommer, som har minimeret ukrudtsproblemerne i rapsen. Der kan heller ikke spores nogen positiv effekt af øget rækkeafstand eller radrensning. Hverken knoldbægersvamp, glimmerbøsser eller rapsjordloppelarver har i år haft signifikant effekt på frøudbytterne.

Vigtige mikronæringsstoffer

Mineralstofanalyser af bladprøver udtaget i foråret 2018 viser vigtigheden af at have tilstrækkeligt med næringsstoffer til rådighed – det gælder både mikro- og makronæringsstoffer. Særligt kvælstof, fosfor, kobber og bor i planterne i foråret har stor effekt på udbyttet. Resultaterne kan nærlæses i "Oversigt over Landsforsøg", som udkommer sidst på året.

To års resultater

Datagrundlaget er endnu ikke stærkt

Foto: Sven Hermansen, SEGES

Økologisk vinterrapsmark før høst.

FAKTA

I 2017 blev der indsamlet data og erfaringer fra 31 marker, i 2018 fra 37 marker og i 2019 er datamaterialet med >100 marker så stærkt, at vi på tværs af årene kan lokalisere udbyttebegrænsende faktorer på landsplan.

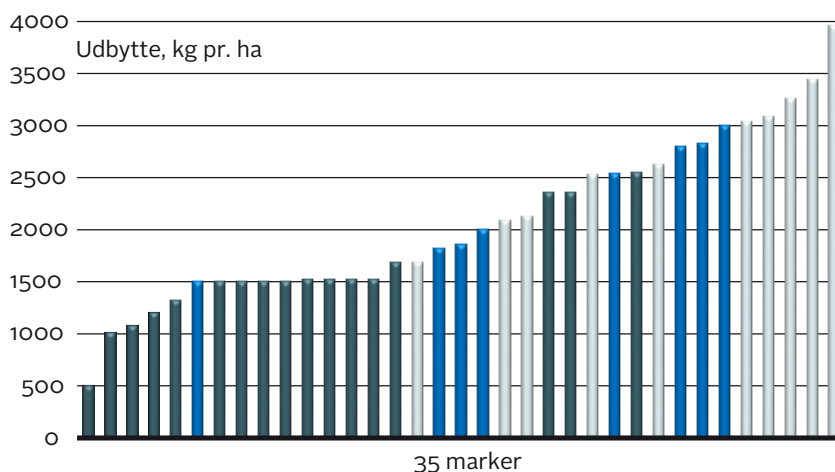
nok til at konkludere noget endeligt, men der tegner sig dog alligevel, på tværs af 2 års registreringer, et billede af, at forfrugtsværdi har stor effekt på udbytte. En dårligere forfrugt kan måske i nogen grad kompenseres med husdyrgødning – det samspil har vi endnu ikke kunnet påvise.

Der ses også en sammenhæng mellem ukrudtsdækning om foråret og udbytte i marken, ligesom radrensning i efteråret ser ud til at kunne betale sig.

To års mineralstofanalyser tegner et billede af, at det er vigtigt at have tilstrækkeligt med næringsstoffer til rådighed. ●

AF CASPER LAURSEN,
SEGES ØKOLOGI INNOVATION

Udbytter i 35 økologiske vinterrapsmarker

Udbytte fra 35 økologiske vinterrapsmarker i 2018. Søjlerne farve henviser til markens forfrugtsværdi (lyse søjler = god forfrugtsværdi; blå søjler = mellem god forfrugtsværdi; mørke søjler = dårlig forfrugtsværdi).